

UCHWAŁA NR XI/64/25
RADY MIEJSKIEJ W WIELBARKU
z dnia 31 marca 2025 roku

w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Wsi Przeździeń Wielki na lata 2025-2030”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) Rada Miejska w Wielbarku uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się „Plan Odnowy Wsi Przeździeń Wielki na lata 2025-2030”, przyjętego Uchwałą Nr 1/2025 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Przeździeń Wielki z dnia 25 marca 2025r., który stanowi załącznik do niniejszej uchwały, w związku z ubieganiem się o środki finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2025-2030.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wielbarka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Dariusz Szepczyński

Załącznik do Uchwały Nr XI/64/25
Rady Miejskiej w Wielbarku
z dnia 31 marca 2025r.

Załącznik do Uchwały Nr 1/2025
Zebrania Wiejskiego
Sołectwa Przeździek Wielki
z dnia 25 marca 2025 r.

PLAN ODNOWY WSI PRZEŹDZIEK WIELKI na lata 2025 – 2030

GMINA WIELBARK

Wielbark, marzec 2025

Spis treści:

Wstęp	3
I. Charakterystyka miejscowości	4
I.1. Położenie Sołectwa.....	4
I.2. Ludność i dynamika zmian.....	6
I.3. Historia.....	7
I.4. Walory turystyczne.....	8
II. Analiza zasobów służących odnowie wsi.....	8
II.1 Dziedzictwo kulturowe.....	8
II.2 Zasoby przyrodnicze.....	11
II.3 Obiekty i tereny publiczne	15
II.4 Opis istniejącej infrastruktury technicznej	15
II.5 Gospodarka i rolnictwo	15
II.6 Kapitał ludzki.....	15
III. Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa.....	16
IV. Ocena mocnych i słabych stron sołectwa (ANALIZA SWOT)	17
V. Główne kierunki rozwoju miejscowości Przeździeń Wielki	18
VI. Wizja rozwoju wsi Przeździeń Wielki	19
VI.1 Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć	19
VI.2 Zasady wdrażania Planu Odnowy Wsi Przeździeń Wielki, monitorowanie i ewaluacja ...	21
VI.3 Sołectwo Przeździeń Wielki w przyszłości	22

Wstęp

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Niniejszy Plan Odnowy Wsi powstał, aby zdefiniować działania, których realizacja wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców.

Plan Odnowy Wsi Przeździek Wielki jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju miejscowości. Określa generalny kierunek rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania. Ponadto umożliwia planowe realizowanie działań ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia mieszkańców. Realizacja zaplanowanych zadań poprawi warunki życia mieszkańców oraz przyczyni się do rozwoju wsi i gminy.

Plan Odnowy Wsi jest dokumentem wskazującym najważniejsze kierunki odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków życia i bytowania mieszkańców. Przygotowanie i uchwalenie planu jest wymogiem w staraniu się o fundusze zewnętrzne oraz będzie stanowić wytyczne dla Władz Gminy Wielbark przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Przeździek Wielki i planów inwestycyjnych Gminy.

Celem planu jest podtrzymywanie lub odbudowa atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób najbardziej dostępny dla wszystkich.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy Wsi jest inwentaryzacja lokalnych zasobów i możliwości, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu partnerskich działań, tak aby każde z wykonywanych przedsięwzięć przyniosło zaplanowany cel zwiększający atrakcyjność wsi i poprawę warunków życia lokalnej społeczności. Prace nad Planem Odnowy Wsi Przeździek Wielki rozpoczęły się w grudniu 2024 roku. Powołana przez mieszkańców Grupa Odnowy Wsi pracowała nad zgromadzeniem i opisaniem informacji o zasobach miejscowości, Członkowie Grupy Odnowy Wsi podczas tworzenia dokumentu przeprowadzili szereg konsultacji i bezpośrednich rozmów z mieszkańcami.

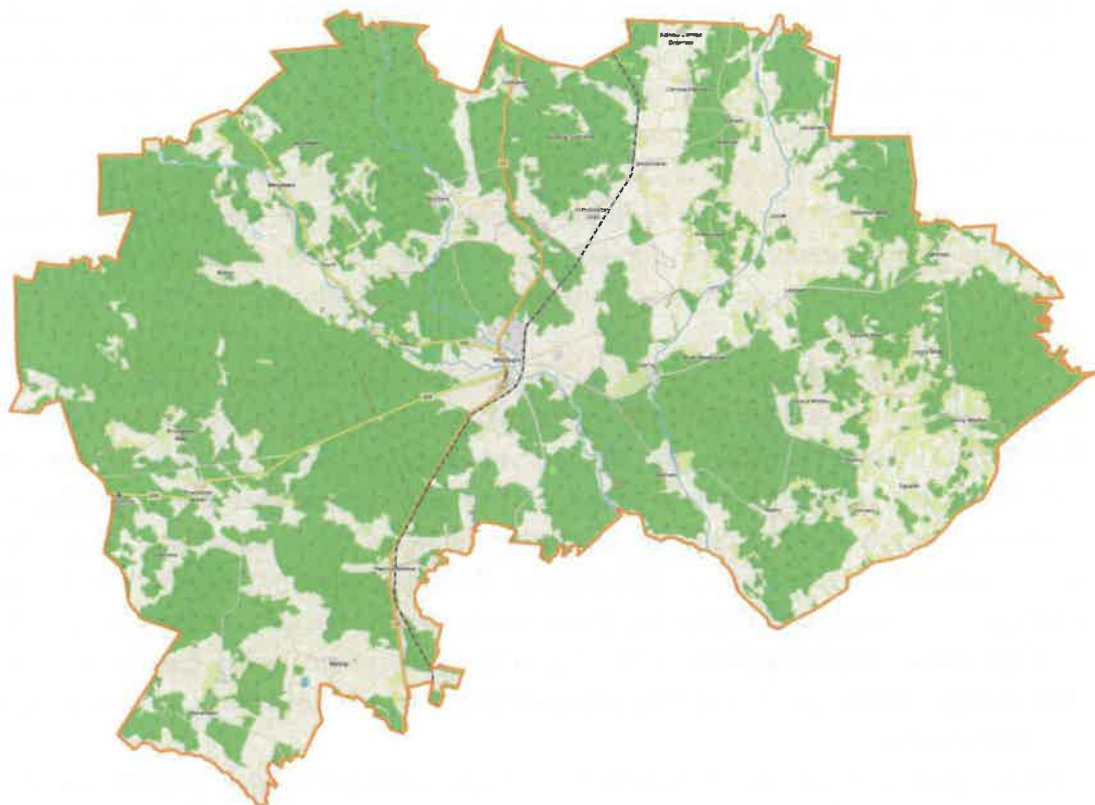
Podczas spotkań mieszkańcy wymieniali się informacjami do analizy SWOT, spisując propozycje działań, oraz sposoby informowania mieszkańców o udziale Przeździeka Wielkiego w Programie i zachęcania ich do pracy nad zapisami Planu Odnowy Wsi, Głównym celem przeprowadzonej analizy SWOT wsi było określenie aktualnej i perspektywistycznej propozycji i stanu sołectwa.

I. Charakterystyka miejscowości.

I.1. Położenie Sołectwa.

Przeździek Wielki (dawniej *Groß Przesdienk*, od 1900 do 1945 *Groß Dankheim*) – wieś w Polsce położona w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie szczycieńskim, w gminie Wielbark.

Gmina Wielbark położona jest w województwie warmińsko - mazurskim, w południowej części powiatu szczycieńskiego. Miejscowość Wielbark - siedziba władz gminnych i główny ośrodek położony jest w centrum gminy.

Gmina Wielbark należy do powiatu szczycieńskiego, w skład którego wchodzi również gminy: Pasym, Dźwierzuty, Świętajno, Rozogi, Jedwabno i Szczytno. Od południa graniczy z mazowieckimi gminami Chorzele i Czarnia, od zachodu i północy z Janowem, Jedwabnem i Szczytnem, a od wschodu z Rozogami.

Powierzchnia ogólna gminy: 34 772 ha. Gmina Wielbark stanowi 18% powierzchni powiatu. Na Gminę Wielbark składa się 35 miejscowości.

Na koniec 2024 roku nasza gmina liczyła 6325 mieszkańców. W 2024 roku w gminie Wielbark urodziło się 44 dzieci oraz odnotowano 61 zgonów.

Oprócz miejscowości Wielbark, która liczyła mieszkańców, liczebność pozostałych wsi nie przekroczyła 300 osób. Największe z nich to: Kucbork (287 osób), Przeździek Wielki (210 osób)

i Szymanki (201 osób). Gmina w 2024r. podzielona była na 22 sołectwa. Od 1 stycznia 2019 roku miejscowość Wielbark odzyskała prawa miejskie i od tego dnia gmina stała się gminą miejsko – wiejską.

Część terenu gminy włączona jest do obszarów chronionych Natura 2000 (PLB 280007 Puszcza Napiwodzko - Ramucka, PLB 14005 Dolina Omulwi i Płodownicy). Z północy na południe obszar gminy przecinają liczne ciek wodne. Do największych zaliczymy rzeki Omulew i Sawicę. Około 58% powierzchni gminy stanowią lasy i zadrzewienia, zajmujące prawie wszystkie siedliska boru świeżego i znaczną część siedlisk boru mieszanego. Największą atrakcją lasów jest bogactwo runa - grzyby, jagody, maliny, jeżyny przyciągające turystów. Użytki rolne stanowią około 35% powierzchni gminy.

Ludność Wielbarka utrzymywała się i nadal utrzymuje się z pracy w rzemiośle, handlu, usługach i przede wszystkim w przemyśle. Na terenie gminy zarejestrowanych jest ok. 200 podmiotów gospodarczych. Obecnie największe firmy to IKEA Industry Wielbark, Wytwórnia Podłoża Zastępczego w Kołodziejowym Grądzie, AGRO-ARTIM Sp. z o.o., N.E.T. WOOD Sp. z o.o. Warmel, P.T.H.U Olech, Agrolok Sp. z o.o., IMS Modular i inne, Firmy odznaczają się największą liczbą zatrudnionych.

Fot. Zakład IKEA Industry Wielbark Sp. z o.o.

I.2. Ludność i dynamika zmian.

W Sołectwie Przeździek Wielki zameldowane jest obecnie 210 osób (wg stanu na dzień 31.12.2024r.). Mieszkańcy Przeździeka Wielkiego na tle pozostałych miejscowości Gminy Wielbark stanowią 3,32 % .

**Liczba mieszkańców Przeździeka Wielkiego na tle pozostałych Sołectw Gminy Wielbark.
Stan na 31.12.2024r.**

Lp.	Miejscowości	Liczba mieszkańców
1.	Baranowo	174
2.	Borki Wielbarskie	51
3.	Ciemna Dąbrowa	130
4.	Głuch	86
5.	Jakubowy Borek	24
6.	Jesionowiec	183
7.	Kipary	85
8.	Kołodziejowy Grąd	77
9.	Kucbork	287
10.	Lejkowo	117
11.	Lesiny Małe	57
12.	Lesiny Wielkie	134
13.	Łatana Mała	48
14.	Łatana Wielka	76
15.	Łysak	25
16.	Maliniak	21
17.	Nowojowiec	98
18.	Olędry	65
19.	Ostrowy	46
20.	Piwnice Wielkie	172
21.	Przeździek Mały	71
22.	Przeździek Wielki	210
23.	Róklas	33
24.	Sędrowo	90
25.	Stachy	147
26.	Szymanki	201
27.	Wesołowo	174
28.	Wesołówko	80
29.	Wielbark	2902
30.	Wyżegi	160
31.	Zabiele	140
32.	Zapadki	30
33.	Zieleniec	106
34.	Zieleniec Mały	25
	Razem	6325

Źródło: Urząd Miejski w Wielbarku

Analiza ludności w miejscowości Przeździeń Wielki. Stan na 31.12.2024r.

Lp.	Wiek	Kobiety	Mężczyźni
1.	0-6	7	6
2.	7-15	12	14
3.	16-19	4	6
4.	20-59	47	55
5.	Pow. 60	33	26
	Razem	103	107

Źródło: Urząd Miejski w Wielbarku

I.3. Historia.

I wojnę światową na Mazurach rozpoczął atak na niemieckie Prusy Wschodnie dwóch rosyjskich armii: północnej gen. Rennenkampfa i południowej gen. Samsonowa. Początkowe powodzenie uderzenia rosyjskiego, na skutek poważnych błędów w dowodzeniu, a zwłaszcza opieszałości armii gen. Rennenkampfa, zamieniło się w klęskę. Armia gen. Aleksandra Wasyliewicza Samsonowa, rozbita w trakcie kilkudniowej bitwy pod Olsztynkiem i Nidzicą, przestała istnieć. On sam z grupą oficerów i żołnierzy, liczącą około 150 osób, wycofywał się na wschód. Upokorzony i załamany, popełnił samobójstwo w nocy 30 sierpnia 1914 r. koło leśniczówki Karolinka pod Wielbarkiem.

W 1916 r., w czasie trwającej wojny, z pomocą organizacji Międzynarodowego Czerwonego Krzyża grób męża odnalazła żona, Katarzyna Aleksandrowna. Na jej prośbę dokonano ekshumacji męzowskich szczątków, które rozpoznała po rodowym medalionie generała. Dzielna kobieta przewiozła trumnę przez front walczących armii, by pochować męża w majątku Samsonowów we wsi Akimowka pod Chersoniem na Ukrainie. Po zakończeniu wojny Niemcy upamiętnili miejsce śmierci gen. Samsonowa stojącym do dziś kamiennym obeliskiem.

Pomnik warto zobaczyć, chociaż niełatwo do niego trafić. Kilka kilometrów przed Wielbarkiem przy drodze z Nidzicy stoi drogowy znak z napisem "Leśnictwo Karolinka". Po dotarciu do leśniczówki za zabudowaniami trzeba skręcić w prawo. Około 800 m dalej znajduje się pomnik, niedawno odnowiony staraniem pracowników ambasady rosyjskiej. W to ciekawe miejsce przyjeżdżają też poszukiwacze skarbów, starający się odnaleźć "skarb Samsonowa", czyli zakopane przez Rosjan skrzynie z dokumentami i kasą armii. W wielbarskim lesie czeka na szczęśliwego odkrywcę 100 kg złotych rubli!

Fot. Obelisk upamiętniający miejsce śmierci gen. Samsonowa

I.4. Walory turystyczne.

Mimo dobrych warunków klimatycznych i znacznego udziału lasów potencjał rozwoju turystyki w miejscowości Przeździek Wielki jest niewielki. Wynika to przede wszystkim z braku jezior oraz silnej konkurencji atrakcyjniejszych pod tym względem pobliskich gmin Pojezierza Olsztyńskiego, Mrągowskiego czy Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Usytuowanie miejscowości Przeździek Wielki z dala od ośrodków wielkiego przemysłu sprawia, że środowisko naturalne miejscowości i okolicy jest nieskażone i sprzyja rekreacji i aktywnemu wypoczynkowi.

II. Analiza zasobów służących odnowie wsi.

II.1 Dziedzictwo kulturowe.

Przeździek Wielki to wieś została założona w 1685 roku na 33 łanach w ramach osadnictwa szkatułowego. W wyniku karczunku okolicznych lasów areal wsi poważnie się powiększył i należała ona do jednych z największych w okolicy. W połowie XIX wieku obejmowała aż 109,5 łana. W pierwszej połowie lat 50. XX wieku powstał tu PGR Przeździek.

Wieś jest siedzibą sołectwa.

Liczba mieszkańców i gospodarstw rolnych w poszczególnych okresach:

- 1782 r. – 57 gospodarstw
- 1818 r. – 304 osoby, 53 gospodarstwa
- 1858 r. – 70 gospodarstwa
- 1939 r. – 536 osoby

Spółeczeństwo sołectwa Przeździeń Wielki składa się, ogólnie ujmując, z dwóch podstawowych członów, które są zróżnicowane zarówno pod względem liczebności, jak i pod względem kulturowym. Są tu bowiem dawni mieszkańcy tych ziem, tzn. Mazurzy, którzy mieszkali tu przed 1939 r. i ich potomkowie (grupa coraz mniej liczna), oraz w przeważającej części osoby, które przybyły na te ziemie po 1945 r. Efektem tego jest zróżnicowany obraz kulturowy, co zarazem tworzy możliwości wymiany doświadczeń w tym zakresie, a tym samym, tworzenia nowych wartości.

Zabytki

- kilka przykładów budownictwa drewnianego, w tym chałupy nr 4 i 21, a przede wszystkim nr 10 z końca XIX wieku

- budynek szkoły z 1902 roku, z czerwonej cegły, na kamiennych fundamentach

- kapliczka przydrożna z lat 30. XX wieku
- cmentarz wojenny, w lesie, w pobliżu nieczynnej stacji kolejowej;

Usytuowany na północ od wsi, w lesie, około 400m za przejazdem kolejowym, w pobliżu dawnej stacji kolejowej. Na planie prostokąta o wymiarach 12,50x15,50 m. Wzdłuż linii granic obsadzony świerkami. Wewnątrz trzy mogiły, ułożone w kształcie litery "U". Na mogile żołnierzy niemieckich pomnik z napisem: *"HIER RUHEN • 4 UNBEKANNT • DEUTSCHE KRIEGER • GRENADIER REG. 4. • 29.8.1914"*. Na mogile żołnierzy rosyjskich: *"HIER • RUHEN • 1 UNBEK. RUSS. • OFFIZIER • 9 UNBEK. RUSS. • KRIEGER • † 30.8.1914"*. Na drugiej mogile, gdzie spoczywa 14 żołnierzy rosyjskich napis (słabo czytelny): *"HIER RUHEN • 14 UNBEK. • RUSS. KRIEGER • INF. REG. 29 u. 30 • † 30.8.1914"*. Pochowanych jest tu 4 nieznanych żołnierzy armii niemieckiej z Gren. R. 4, poległych 29 sierpnia oraz 24 żołnierzy armii rosyjskiej, poległych 30 sierpnia 1914 r. Stan zachowania dobry.

Źródło: W. Knercer, Cmentarze wojenne z okresu I wojny światowej w województwie olsztyńskim, Warszawa 1995, s. 90

- Cmentarz ewangelicki na skraju wsi kwatery wojenna. Zbiorowa mogiła żołnierzy armii rosyjskiej.

Usytuowana w północno-wschodniej części cmentarza Założona na planie prostokąta o wymiarach 3,7x1,7 m, otoczona krawężnikiem z kostki granitowej. Na mogile pomnik w formie steli z napisem: *"HIER • RUHEN • 2 UNBEK. • RUSS. OFFZ. • † 21.8.1914 • U. 4 UNBEK. • RUSS. KRIEGER • † 29.8.1914"*.

Spoczywa tu 6 żołnierzy armii rosyjskiej, poległych 21 i 29 sierpnia 1914 r. Stan zachowania dobry. Uporządkowana w 1993 r.

Źródło: W. Knercer, Cmentarze wojenne z okresu I wojny światowej w województwie olsztyńskim, Warszawa 1995, s. 91

II.2 Zasoby przyrodnicze.

Sołectwo Przeździek Wielki w sporej części leży w obszarze Natury 2000 Puszcza Napiwodzko – Ramucka,

Puszcza Napiwodzko-Ramucka – kompleks leśny położony w województwie warmińsko-mazurskim pomiędzy Olsztynem, Olsztynkiem, Nidzicą, Szczytnem i Pasymiem, w powiatach: olsztyńskim, ostródzkim, nidzickim i szczydzieńskim. Jest to rozległy kompleks borów sosnowych o powierzchni 117 319,9 ha. Poszczególne części puszczy stanowią:

- Lasy Purdzkie,
- Lasy Warmińskie,
- Lasy Ramuckie,
- Lasy Napiwodzkie,
- Lasy Korpelskie (dwa ostatnie często nazywane Puszczą Nidzicką).

Puszcza znajduje się pod nadzorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie i wchodzi w skład następujących nadleśnictw: Jagielek, Jedwabno, Korpele, Nidzica, Nowe Ramuki, Olsztyn, Olsztynek, Szczytno, Wielbark i Wipsowo.

Puszcza Napiwodzko-Ramucka jest pozostałością potężnego kompleksu leśnego rozpościerającego się między Nidzicą, Olsztynem, Giżyckiem, Ełkiem a rzeką Narew – w średniowieczu określanego mianem Puszczy Galindzkiej (od zamieszkującego ją pruskiego plemienia Galindów). Rzeźba tego terenu jest bardzo urozmaicona (różnice w wysokości dochodzą do 70 m, a najwyższy punkt wynosi się na 229 m n.p.m.). Dominują tu przede wszystkim równiny sandrowe, urozmaicone licznymi rynnami fluwioglacjalnymi i morenami czołowymi (np. położone w południowej części Jastrzębia Góra, Żłota Góra, Zielona Góra). Elementem charakterystycznym i unikalnym w skali kraju są przebiegające tu **procesy sufozyjne**, których efektem są m.in. **leje sufozyjne** występujące w południowo-zachodniej części kompleksu.

Przez obszar puszczy przechodzi dział wodny między dorzeczem Wisły (część południowa) i dorzeczem Pregoly (część północna). Bogatą sieć cieków wodnych stanowią m.in. większe rzeki takie jak: Omulew, Łyna i Orzyc.

Znajduje się tu ponadto wiele małych zbiorników wodnych, lecz oprócz nich występują tu także większe jeziora: Łańskie (1070 ha), Kośno (552 ha) i Omulew (549 ha).

Wśród typów siedliskowych lasu w puszczy dominują bory, w tym bór suchy, bór świeży i bór mieszany świeży, ponadto występują: grądy, olsy, bory bagienne, bory wilgotne.

W drzewostanie dominuje sosna, poza tym dość licznie występuje: świerk, brzoza, buk, dąb, grab. Ze względu na duże zróżnicowanie siedlisk na terenie puszczy występuje dość szeroka lista rzadkich i chronionych roślin. Są to: bagno zwyczajne (*Ledum palustre*), bobrek trójlistkowy (*Henyanthes trifoliata*), brzoza niska (*Betula humilis*), cis pospolity (*Taxus baccata*), goździk kosmaty (*Dianthus armeria*), grązel żółty (*Nuphar lutea*), grzybieniec biały (*Numphaea alba*), jodła pospolita (*Abies alba*), kocanki piaskowe (*Helichrysum arenarium*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*), kopytnik pospolity (*Asarum europeaeum*), kosaciec syberyjski (*Iris sibirica*), kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*), kruszyna pospolita (*Frangula alnus*), kukulka (storczyk) krwista (*Dactylorhiza incarnata*), kukulka (storczyk) plamista (*Dactylorhiza maculata*), lilia bulwkowata (*Lilium bulbiferum*), lilia złotogłów (*Lilium martagon*), lipiennik Loesela (*Liparis Loeselii*), mącznica lekarska (*Arctostaphylos uva-ursi*), naparstnica zwyczajna (*Digitalis grandiflora*), orlik pospolity (*Aquilegia vulgaris*), paprotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*), pierwiosnek lekarski (*Primula veris*), płonnik pospolity (*Polytrichum commune*), pływacz drobny (*Urticularia minor*), podejźrzon rutolistny (*Botrychium multifidum*), podkolan biały (*Platanthera bifolia*), podkolan zielonawy (*Platanthera chloranta*), pomocnik baldaszkowaty (*Chimaphila*

umbellata), przyłasczka pospolita (*Hepatica nobilis*), przytulnia wonna (*Galium odoratum*), rojownik (rojnik) pospolity (*Jovibarba sobolifera*), rosiczka długolistna (*Drosera anglica*), rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*), sasanka otwarta (*Pulsatilla patens*), sierpiec błyszczący (*Drepanocladus vernicosus*), skrzyp olbrzymi (*Equisetum telmateia*), storczyk kukawka (*Orchis militaris*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*), widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*), widłak jałowcowaty (*Lycopodium annotinum*), widłak spłaszczony (*Lycopodium complanatum*), zimoziół północny (*Linnaea borealis*).

Wśród ssaków można tu spotkać m.in. łosia, jelenia szlachetnego, sarnę, dziką, borsuka, bobra europejskiego, wydrę, jenota, wilka. Od 2003 roku pojawiają się informacje o obserwowaniu rysia, w tym samicy z młodymi. Do tej pory oficjalne dane mówią, że ostatni raz rysia na tym terenie widziano pod koniec lat 80. XX wieku. Ponownie rysie przywędrowały tu z obszaru Puszczy Piskiej, co jest to związane z wichurą, która przeszła tam 4 lipca 2002 roku i zniszczyła kilkanaście tysięcy hektarów lasu, w tym naturalne ostoje tych kotów.

Na bagnistych terenach Lasów Napiwodzko-Ramuckich stwierdzono gniazdowanie 160 gatunków ptaków. Wiele rzadkich gatunków, są to m.in.: bielik, rybołów, orlik krzykliwy, kania czarna, kania ruda, bocian czarny, dudek, kraska, cietrzew, derkacz, lelek, kropiatka, jastrząb, żuraw.

Płazy i gady reprezentują prawie wszystkie krajowe nizinne gatunki, są to m.in.

- wśród płazów: ropucha szara, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba wodna, żaba jeziorkowa, kumak nizinny, traszka zwyczajna;
- wśród gadów: jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworódka, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata, żółw błotny.
- W jeziorach i rzekach można zaobserwować ponad 30 gatunków ryb.
- Najliczniejszą grupę zwierząt stanowią owady (np. kozioróg dębosz).

Na obszarze puszczy (planowany **Park Krajobrazowy Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej**) znajduje się 11 rezerwatów przyrody:

- Bagno Nadrowskie (52,0 ha),
- Dęby Napiwodzkie (37,1 ha),
- Gałwica (95,1 ha),
- Jezioro Košno (1248,8 ha),
- Jezioro Orłowo Małe (4,0 ha),
- Koniuszanka I (20,0 ha),
- Koniuszanka II (64,5 ha),
- Las Warmiński im. prof. Benona Polakowskiego (1815,9 ha),
- Małga (147,1 ha),
- Sołtysek (10,0 ha),
- Źródła rzeki Łyny im. prof. Romana Kobendzy (121,0 ha).

Puszcza objęta jest Obszarem Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej, ponadto znajduje się tu kilkanaście użytków ekologicznych, w tym „Obiekt Stawowy Tylkowo” (192,3 ha). Ze względu na to, że puszcza jest ostoją ptaków o randze europejskiej, została objęta obszarem Natura 2000 „Puszcza Napiwodzko-Ramucka” (PLB 280007). Innym obszarem sieci Natura 2000 chroniącym sporą część terenów puszczy jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Napiwodzko-Ramucka” (PLH280052), składający się z 9 enklaw.

Pomniki przyrody na terenie miejscowości Przeździeń Wielki.

POMNIKI PRZYRODY					
Lp.	Obiekt	Obwód [cm]	Wys. [m]	Lokalizacja	Rok uznania
1.	Grupa drzew Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> – 2 szt.	495, 540	27,26	N-ctwo Wielbark, L -ctwo Dąbrowa, oddz. 652b, w pobliżu drogi Przeździeń Wlk. - Baranowo	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 35 poz. 493, 1997r.
2.	Grupa drzew Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> – 2 szt.	320, 290	24,24	N-ctwo Wielbark, L-ctwo Przeżańsk, oddz. 89b	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 35 poz. 493, 1997r.
3.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	420	14	N-ctwo Wielbark, „Pole Rokitka” k/Przeździeka Wlk., grunt prywatny dz. nr 261	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 35 poz. 493, 1997r.
4.	Grupa drzew Wiąz szypułkowy <i>Ulmus glabra</i> - 2 szt.	410, 315	16,22	N-ctwo Wielbark, L-ctwo Karolinka, oddz. 506j	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 35 poz. 493, 1997r.

Na terenie Sołectwa znajdują się również inne drzewa, które spełniają wymogi, aby wprowadzić je na listę pomników przyrody. Godnym uwagi jest dąb szypułkowy usytuowany w centrum miejscowości. W przyszłości na pewno zwiększy się liczba pomników przyrody.

II.3 Obiekty i tereny publiczne.

W sołectwie Przeździeń Wielki znajduje się ogólnodostępne boisko do piłki nożnej, wiata drewniana, plac zabaw dla dzieci.

Problem wypełnienia i właściwego zużytkowania czasu wolnego staje się problemem społecznym. Rozbudzenie potrzeb rekreacyjnych powinno być obowiązkiem wszystkich środowisk społecznych. Właściwe wypełnienie czasu wolnego należy także rozpatrywać w kontekście działań edukacyjnych.

Wszelkie badania czasu wolnego koncentrują się wokół analizy sposobów wypoczyniania różnych środowisk: zarówno dzieci i młodzieży, jak i ludzi dorosłych, również w środowisku wiejskim.

W Przeździeń Wielkim jest świetlica wiejska, która pełni rolę kulturalnej bazy wsi. Mieści się ona w budynku stanowiącym własność Gminy Wielbark. W budynku znajduje się Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Wielbarku. Analizując strukturę demograficzną miejscowej społeczności oraz jej sygnały, można stwierdzić, że istnieje wyraźnie odczuwana potrzeba organizowania różnego rodzaju zajęć i spotkań dla dzieci, młodzieży i dorosłych w godzinach popołudniowych oraz w dni wolne od pracy i nauki. Daje to solidniejsze podstawy do ożywienia życia społecznego, aktywizacji miejscowego społeczeństwa, współdziałania, rozwijania zainteresowań, podnoszenia poziomu wiedzy z różnych dziedzin. Efektem zaś będzie sukcesywne podnoszenie poziomu samooceny miejscowej ludności, głębsze poczucie przynależności grupowej, a także rozbudzenie potrzeby samorealizacji.

II.4 Opis istniejącej infrastruktury technicznej.

Sołectwo posiada zabezpieczone potrzeby w zakresie dostawy energii elektrycznej. Przez teren sołectwa przebiegają drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie. Część dróg gminnych i powiatowych wymaga modernizacji lub budowy nawierzchni utwardzonych.

W celu skomunikowania się z Wielbarkiem, w którym są najważniejsze instytucje i obiekty użyteczności publicznej, mieszkańcy korzystają z własnych pojazdów. Brak połączenia autobusowego.

Zaopatrzenie w ciepło. Zaopatrzenie w ciepło w Sołectwie jest realizowane poprzez domowe kotłownie. Źródło opału stanowi drewno, węgiel, ekogroszek oraz pellet.

Zaopatrzenie w wodę. Przeździek Wielki jest zaopatrywany w wodę za pomocą wodociągu gminnego.

Kanalizacja i gospodarowanie odpadami. Wszystkie gospodarstwa domowe posiadają indywidualne zbiorniki bezodpływowe a ścieki bytowe dowożone są do Oczyszczalni ścieków w Wielbarku.

Odpady komunalne. Większość mieszkańców segreguje śmieci. W wielu miejscach w sołectwie znajdują się kompostowniki. Dwa razy w roku organizowana jest przez Gminę zbiórka odpadów wielkogabarytowych i elektrośmieci. Mieszkańcy chętnie włączają się w przeróżne akcje proekologiczne np. wydarzenie sprzątania wsi.

II.5 Gospodarka i rolnictwo.

W miejscowości świadczone są usługi budowlano – tartaczne. Jest kilka produkcyjnych gospodarstw rolnych. We wsi Przeździek Wielki wśród gospodarstw rolnych dominuje hodowla. Jest jednak również wiele gospodarstw, które zajmują się tradycyjnymi uprawami w rolnictwie.

Wielką niedogodnością mieszkańców jest brak w miejscowości sklepu z podstawowymi produktami. Najbliższy sklep znajduje się o ok. 5 km od wsi w miejscowości Baranowo. Mieszkańcy znajdują zatrudnienie w Wielbarku, Nidzicy i Szczytnie.

II.6 Kapitał ludzki.

Kapitał ludzki stanowią osoby związane i zaangażowane w działalność społeczną. Charakteryzują się umiejętnością współpracy, kreatywnością postaw i kwalifikacjami. Z roku na rok coraz większa liczba mieszkańców bierze udział w pracach społecznych na rzecz Sołectwa,. Kluczowym zadaniem pracy w tak ścisłym gronie jest szukanie kompromisów i skuteczne działania w kierunku zamierzonych celów. Zadaniem społeczności jest pobudzanie szeroko pojętej aktywności obywatelskiej,

aktywizacji lokalnego środowiska oraz integracji społeczności wiejskiej. Istotną sprawą jest również zachęcanie do aktywności wszystkich okolicznych mieszkańców, zarówno z Przeździeka Wielkiego, ale także z okolicznych miejscowości.

Kapitał społeczny będzie tworzony przy użyciu konkretnych zasobów materialnych, finansowych oraz pracy i poświęconego czasu. Łącząc je często z ukrywanymi umiejętnościami mieszkańców istnieje szansa na realizację założonych celów. Ważnym czynnikiem jest również działanie wielotorowe, łączące pracę z oczekiwanym efektem podnoszącym jakość życia mieszkańców.

III. Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa.

Co wyróżnia Przeździeń Wielki?	<ul style="list-style-type: none">• wieś otoczona lasami, łąkami i polami• miejscowość stosunkowo mała, wszyscy dobrze się znają• silna i mocna grupa aktywnych mieszkańców
Kim są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none">• ludność napływowa• część ludzi urodzona na lokalnych terenach
Co daje utrzymanie mieszkańcom?	<ul style="list-style-type: none">• praca w sektorze publicznym i prywatnym• własna działalność gospodarcza• renty i emerytury
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none">• Sołtys i Rada Sołectwa• wykorzystywanie mediów społecznościowych w celu ułatwienia kontaktu z mieszkańcami: profil Sołectwo Przeździeń Wielki na Facebook
W jaki sposób rozwiązujemy problemy?	<ul style="list-style-type: none">• wspólna praca w ramach sołectwa• zebrania wiejskie, dyskusja• współpraca z Władzami i Urzędem Miejskim w Wielbarku• stały kontakt między mieszkańcami a sołtysem
Jak wygląda nasza wieś?	<ul style="list-style-type: none">• duży obszar działania, wieś rozproszona• większość obejść zadbana
Powiązania komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none">• transport we własnym zakresie
Stan rolnictwa	<ul style="list-style-type: none">• znikomy chów i hodowla zwierząt• pola uprawne otaczające wieś• małe przydomowe ogródki i działki
Propozycja dla dzieci, młodzieży i seniorów	<ul style="list-style-type: none">• pikniki integracyjne – ekologiczne• wyjazdy integracyjne/szkoleniowe• wspólne prace na rzecz Sołectwa• identyfikacja i przynależność do lokalnego środowiska

IV. Ocena mocnych i słabych stron sołectwa (ANALIZA SWOT).

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ strategiczna lokalizacja wsi i historia ➤ piękne i czyste środowisko ➤ integracja mieszkańców ➤ grupa aktywnych, zaangażowanych mieszkańców w sprawę wsi ➤ wsparcie władz samorządowych ➤ poczucie tożsamości lokalnej ➤ obecność drogowego odcinka Lotniskowego (DOL) w ciągu drogi wojewódzkiej nr 604 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ niż demograficzny ➤ niska aktywność niektórych mieszkańców ➤ konflikty sąsiedzkie i personalne ➤ konflikt pokoleń ➤ słaba oferta kulturalno – sportowa dla mieszkańców ➤ brak dostępu do alternatywnych źródeł energii ➤ brak dostępu do Internetu szerokopasmowego ➤ relatywnie niska dostępność komunikacji zbiorowej (brak czynnego transportu autobusowego i kolejowego)

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokument strategiczny sołectwa ➤ poprawa infrastruktury technicznej oraz społecznej ➤ współpraca z mieszkańcami na rzecz Sołectwa ➤ moda na turystykę wiejską ➤ polepszenie struktur demograficznych wsi ➤ zmiana mentalności, przyzwyczajzeń i postaw społeczeństwa wiejskiego ➤ aktywizacja społeczności wsi ➤ zapotrzebowanie na usługi dodatkowe ➤ rozbudowa infrastruktury wiejskiej ➤ wykorzystanie funduszy unijnych ➤ zmniejszenie bezrobocia ➤ zwiększenie inwestycji w ochronę środowiska ➤ uruchomienie transportu wewnątrzgminnego autobusowego ➤ uruchomienie linii kolejowej relacji Wielbark – Nidzica ➤ poszerzenie oferty kulturalnej przez instytucje kultury ➤ liczne organizowane wydarzenia i imprezy kulturalne dla różnych grup wiekowych, realizowane w ramach promowania i upowszechniania historii oraz integracji lokalnej społeczności 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ emigracja i migracja mieszkańców ➤ zniszczenia mienia sołectkiego ➤ zakłócenia w funkcjonowaniu walorów przyrodniczych ➤ niechętnie nastawienie społeczności lokalnej na zmiany ➤ wykluczenie cyfrowe, w tym ograniczony dostęp do szybkiego internetu ➤ stopniowe niszczenie obiektów tradycyjnej zabudowy (brak lub źle przeprowadzone remonty i modernizacje) ➤ rozmycie odpowiedzialności za stan zabytków i brak skutecznej egzekucji za niszczenie zabytków ➤ spadek znaczenia kultury i utrata tożsamości regionalnej przez dzieci i młodzież ➤ propagowanie obcych kulturowo wzorców

V. Główne kierunki rozwoju miejscowości Przeździeń Wielki.

Na podstawie konsultacji społecznych, ankiet, wywiadów i innych instrumentów umożliwiających zdefiniowanie potrzeb miejscowego społeczeństwa określony został główny priorytet:

Podnoszenie poziomu życia mieszkańców w drodze realizacji przedsięwzięć o charakterze prospołecznym.

Sposobem osiągnięcia celu określonego w powyższym priorytecie jest szereg działań, wśród których dominującymi są:

1. Poprawa stanu technicznego bazy kulturalnej;
2. Poprawa infrastruktury drogowej;
3. Rozbudowa i modernizacja oświetlenia drogowego;
4. Podnoszenie poziomu estetyki miejscowości i najbliższej okolicy;
5. Permanentne działania na rzecz ochrony środowiska;
6. Organizowanie szkoleń, kursów itp. zajęć umożliwiających rozwój intelektualny i zawodowy mieszkańców;
7. Organizowanie imprez skierowanych do mieszkańców stałych i osób przebywających czasowo w Przeździeńku Wielkim;
8. Prężny lobbing spraw miejscowości na forum gminnym i ponad gminnym;
9. Ustawiczna konsolidacja miejscowego społeczeństwa;

Biorąc pod uwagę fakt, że Gmina Wielbark jest członkiem Lokalnej Grupy Działania „Brama Mazurskiej Krainy”, istnieje realna szansa podejmowania skutecznych działań w kierunku pozyskiwania środków zewnętrznych na dofinansowanie zadań istotnych z punktu widzenia rozwoju gminy, w tym także miejscowości Przeździeń Wielki.

VI. Wizja rozwoju wsi Przeździeń Wielki.

VI.1 Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć.

PRIORYTETY	ZADANIE	EFEKT ZADANIA
Budowa lub remont infrastruktury drogowej lub związanej z drogami	Remont drogi powiatowej	Poprawa komunikacji i bezpieczeństwa ruchu
	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez instalację spowalniaczy	Bezpieczeństwo mieszkańców
Budowa infrastruktury kanalizacyjnej	Budowa modułowej oczyszczalni ścieków	Poprawa jakości życia mieszkańców
Inwestycje w oświatę, kulturę i media	Budowa świetlicy wiejskiej lub adaptacja budynku zlokalizowanego na działce gminnej na potrzeby świetlicy	Integracja mieszkańców, animacja życia kulturalnego sołectwa
	Powołanie Koła Gospodyń Wiejskich	Integracja mieszkańców, animacja życia kulturalnego sołectwa
	Dalsza rozbudowa sieci Internetu szerokopasmowego	Poprawa jakości życia mieszkańców
Opracowanie spójnego planu oznaczenia komunikacji wewnętrznej wsi Przeździeń Wielki	Wykonanie planu miejscowości – tablica z zarysem historyczno - przyrodniczym	Poprawa jakości życia mieszkańców
Poprawa estetyki wsi i warunków życia mieszkańców	Coroczne akcje sadzenia drzew i krzewów na terenie Sołectwa, tworzenie rabat społecznych	Zwiększenie bioróżnorodności oraz poprawa estetyki sołectwa
	Remont infrastruktury społecznej tj. drewnianej altany na placu – rozbudowa	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
	Zagospodarowanie placu gminnego poprzez m.in. budowę miejsca na ognisko	Poprawa jakości życia mieszkańców
	Utworzenie kąca relaksu i ścieżki zdrowia jako miejsca do odpoczynku (ławeczki) wraz z nowymi nasadzeniami i oświetleniem	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej
Utworzenie sieci sportowo – rekreacyjnej i małej architektury	Budowa boiska wielofunkcyjnego	Zaplecze sportowe dla mieszkańców Sołectwa
	Rozbudowa infrastruktury sportowej dla dzieci i młodzieży na terenie sołectwa	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej
	Wykonanie nowego ogrodzenia działki gminnej przy świetlicy wiejskiej	Poprawa jakości życia mieszkańców
Ochrona środowiska	Utworzenie nowych pomników przyrody	Dziedzictwo przyrodnicze Warmii i Mazur
	Inwestycje w odnawialne źródła energii	Ochrona środowiska
	Stałe akcje proekologiczne/ pikniki rodzinne	Ochrona bioróżnorodności i zasobów naturalnych
Tożsamość lokalna	Wydarzenia sąsiedzkie o charakterze integracyjno – sportowo-kulturalnym (ogniska, szkolenia, warsztaty, kursy, treningi)	Aktywizacja, integracja społeczna, i działanie prozdrowotne
	Odnowa i utrzymanie cmentarza i kwater wojennych	Dziedzictwo kulturowe wsi

	Budowanie świadomości mieszkańców na temat odpowiedniej opieki i dbania o bezpieczeństwo zwierząt, w szczególności domowych	Działanie prospołeczne, edukacja
	Wyjazdy studyjne, w tym dostęp do kultury	Aktywizacja i integracja społeczna

Lp.	Nazwa Inwestycji	Wartość inwestycji w zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
1.	Remont drogi powiatowej	2 000 000,00	2025-2030	Budżet Gminy Wielbark Budżet Powiatu Szczyeńskiego
2.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez instalację spawalniczy	15 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
3.	Budowa modułowej oczyszczalni ścieków	2 000 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
4.	Budowa świetlicy wiejskiej lub adaptacja budynku gospodarczego zlokalizowanego na działce gminnej na potrzeby świetlicy	1 000 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
5.	Powołanie Koła Gospodyń Wiejskich	15 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
6.	Dalsza rozbudowa sieci Internetu szerokopasmowego	0,00	2025-2030	Wkład finansowy mieszkańców
7.	Wykonanie planu miejscowości - tablica z zarysem historyczno – przyrodniczym	25 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
8.	Coroczne akcje sadzenia drzew i krzewów na terenie Sołectwa, tworzenie rabat społecznych	15 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
9.	Remont infrastruktury społecznej tj. drewnianej altany na placu - rozbudowa	50 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
10.	Zagospodarowanie placu gminnego poprzez m.in. budowę miejsca na ognisko i grilla	50 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
11.	Utworzenie kącia relaksu i ścieżki zdrowia jako miejsca do odpoczynku (ławeczki) wraz z nowymi nasadzeniami i oświetleniem	50 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
12.	Budowa boiska wielofunkcyjnego	800 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
13.	Rozbudowa infrastruktury sportowej dla dzieci i młodzieży na terenie sołectwa	150 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
14.	Wykonanie nowego ogrodzenia działki gminnej przy świetlicy wiejskiej	100 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze

				środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
15.	Utworzenie nowych pomników przyrody	0,00	2025-2030	Budżet Gminy Wielbark
16.	Inwestycje w odnawialne źródła energii	300 000,00	2025-2030	Wkład finansowy mieszkańców
17.	Stałe akcje proekologiczne/ pikniki rodzinne	50 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
18.	Wydarzenia sąsiedzkie o charakterze integracyjno – sportowo-kulturalnym (ogniska, szkolenia, warsztaty, kursy, treningi)	30 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
19.	Odnowa i utrzymanie cmentarza i kwater wojennych	30 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
20.	Budowanie świadomości mieszkańców na temat odpowiedniej opieki i dbania o bezpieczeństwo zwierząt, w szczególności domowych	0,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych
21.	Wyjazdy studyjne, w tym dostęp do kultury	40 000,00	2025-2030	Finansowane ze środków Gminy Wielbark oraz ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych

VI.2 Zasady wdrażania Planu Odnowy Wsi Przeździeń Wielki, monitorowanie i ewaluacja.

Za wdrażanie i zarządzanie całym procesem wprowadzania w życie Planu Odnowy Wsi Przeździeń Wielbark, ustalania harmonogramu prac, kontakty z Gminą, społecznością lokalną i innymi instytucjami zaangażowanymi w proces realizacji, monitorowanie i ewaluację odpowiedzialni są Sołtys i Rada Sołecka.

W celu skutecznego wdrażania Planu Odnowy Wsi szereg czynności powinno być podejmowanych przez mieszkańców Sołectwa oraz Urząd Miejski. Zadania dla Grupy Odnowy Wsi i mieszkańców Przeździeń Wielkiego zostały zdefiniowane następująco:

- coroczne składanie wniosków do budżetu gminy w odpowiednim terminie,
- udział w konkursach celem uzyskania dofinansowania dla realizacji działań, również poza środkami budżetu gminy,
- udział mieszkańców wsi w szkoleniach podnoszących wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne dla aktywizowania społeczności wiejskiej,
- podejmowanie działań zachęcających mieszkańców wsi do realizacji projektów, działań wymagających wkładu rzeczowego w postaci pracy,
- informowanie mieszkańców o podejmowanych działaniach,
- pilnowanie wyznaczonych terminów,

Zadania jakie mieszkańcy określili po stronie Urzędu Miejskiego w Wielbarku to:

- informowanie mieszkańców wsi o terminach składania wniosków do budżetu gminy,
- przekazywanie informacji o konkursach, w których sołectwo mogłoby uzyskać dofinansowanie dla realizacji zaplanowanych działań,
- przekazywanie informacji o szkoleniach, w których mieszkańcy mogliby uczestniczyć,
- informowanie mieszkańców o składanych przez gminę wnioskach na dofinansowanie działań inwestycyjnych wpisanych do Planu Odnowy Wsi.

Aby proces odnowy przebiegł w jak największym stopniu z powodzeniem trzeba go zrealizować z jak największą liczbą aktywnych mieszkańców. Trzeba zrozumieć istotę zagadnienia, potrafić ją wytłumaczyć i propagować. Odnowa opiera się we wspólnym działaniu Sołtys i Rada Sołecka muszą być mentorem w działaniu.

Odnowa wsi wymaga systematycznego działania. Wszystko co zostanie ustalone należy zapisać, Wszystko co zostanie zrobione należy udokumentować. Promocja działań jest również bardzo ważna.

VI.3 Sołectwo Przeździek Wielki w przyszłości.

Co ma wyróżniać wieś Przeździek Wielki:

- Silne przywiązanie do mieszkańców do lokalnej społeczności,
- Czyste środowisko naturalne,
- Duża aktywność mieszkańców w sprawy lokalne,
- Zwiększona świadomość ekologiczna oraz ochrona zasobów naturalnych,
- Świadome inwestycje zwiększające bezpieczeństwo, wpływające na poprawę warunków życia mieszkańców i gości,
- Propagowanie historii regionu.

Jak ma wyglądać wieś Przeździek Wielki?

- Zadbane i estetyczna wieś dobrze wyposażona w infrastrukturę społeczną oraz techniczną,
- Stworzenie infrastruktury sportowo – rekreacyjnej sprzyjającej rozwojowi dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów,
- Uwzględnienie w wszystkich projektach dostępności pod kątem osób schorowanych i niepełnosprawnych,
- Zapewnienie mieszkańcom dostępu do sieci kanalizacyjnej oraz innych mediów tj. Internet.

Przy opracowywaniu niniejszego planu korzystano z następujących materiałów:

1. *Strategia Rozwoju Gminy Wielbark;*
2. *Dokumentacja Urzędu Gminy Wielbark;*
3. *„Przewodnik po historii i zabytkach Ziemi szczycieńskiej” I. Liżewska, W.Knercer. Wyd. AW Remix s.c. ZGM Jurand, Olsztyn 1998*
4. *Powiat szczycieński.pl*

PRZEWODNICZĄCY RADY

Dariusz Szepczyński